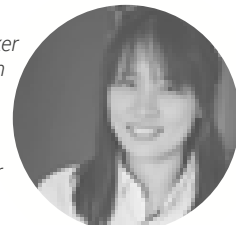

EEN VERANDERENDE MAATSCHAPPIJ

Yunpeng en Ran zijn respectievelijk postdoctoraal onderzoeker en promovenda aan de KU Leuven. AGORA zat met hen samen en bevroeg hen over hun kijk op de toenemende leidende rol die China inneemt met betrekking tot de strijd tegen klimaatverandering. Volgens hen is het cruciaal om de interne dynamieken in rekening te brengen wanneer we het over China's klimaatpolitiek hebben.

Toen Trump aankondigde om uit de Parijse klimaatakkoorden te stappen, kwam de Europese Unie samen met China naar buiten met een nog sterkere belofte om de akkoorden na te leven. Voor velen was dit een belangrijk scharniermoment van een geopolitieke transitie en China zou de wereld weleens kunnen leiden in de strijd tegen de klimaatverandering. Maar volgens Ran heeft China diplomatisch gezien niet de intentie om wereldleider te worden. "Maar als de verantwoordelijkheid op China valt, dan zal ze haar verantwoordelijkheid wel nemen," vervolgt ze. Als 'fabriek van de wereld' neemt China een groot deel van de uitstoot van de rest van de wereld op zich. Daarom stelde China zich altijd nogal defensief op bij eerdere klimaatonderhandelingen, bijvoorbeeld bij het Kyoto-protocol. "In deze onderhandelingen zal China de positie van ontwikkelingsland niet opgeven, maar vanuit die basis zal ze wel haar verantwoordelijkheid nemen." Wat is er dan precies veranderd?

Als we praten over China's geopolitieke positie is het volgens Yunpeng cruciaal om in rekening te brengen wat er binnen China gebeurt. Toen China zich positioneerde als de 'fabriek van de wereld', ging het vooral om een op export gerichte economie. De financiële crisis van 2008 en de daling van de export die ermee gepaard ging, zorgde voor massale werkloosheid. Om de economie in evenwicht te brengen en de werkloosheid aan te pakken, beloofde de overheid grootse infrastructuurprojecten.

*Foto: Arbeiders in Shenzhen assembleren glasvezel systemen
Foto: Steve Jurvetson*

Sommige steden willen van 'made in China' naar 'created in China' gaan

Dit is natuurlijk desastreus voor het milieu. Daarnaast is de Chinese maatschappij ook aan het veranderen. Met een opkomende middenklasse worden al de milieuzorgen acuter. De Chinese overheid moet zich daarom in zekere zin ook aanpassen en de interne veranderingen tegemoet te komen. Steden zoals Shanghai hebben al aangekondigd voor de volgende 15 jaar de hoeveelheid aan bouwgrond niet meer te willen uitbreiden. In de plaats proberen ze de bevolkingsdichtheid te vergroten.

Ook economisch zijn er veranderingen. Vandaag de dag proberen vele plaatsen in China de waardeketen op te klimmen. Steden zoals Shenzhen, waar onder andere de assemblagelijnen van de Appleproducten waren gevestigd en die dus letterlijk de fabriek van de wereld genoemd kunnen worden, zijn nu aan het proberen om een 'creatieve' stad te worden. Het gaat dus niet alleen meer over 'made in China', maar ook over 'created in China'. Huawei is een voorbeeld van een bedrijf dat een symbool aan het worden is van deze

ontwikkeling.

Wanneer we dus China's positie en ambities op het internationale toneel willen begrijpen moeten we de interne veranderingen binnen China in rekening brengen. De opgang van China wordt door de rest van de wereld vaak als een bedreiging gezien. In veel Europese landen bestaat er een discours over hoe de communistische partij de controle heeft over bedrijven en hoe de overname van bijvoorbeeld Belgische bedrijven dan een bedreiging is voor de nationale veiligheid van die landen. "Mensen schijnen nog steeds in een soort koude oorlog mentaliteit te leven waarbij de communisten alles weg komen nemen," meent Yunpeng. Maar volgens hem probeert het huidige leiderschap vooral te resoneren met veel verschillende landen en met de gedeelde consensus dat binnen de internationale gemeenschap leeft.

Tijdens het interview met Yunpeng en Ran is er nog veel meer ter sprake gekomen. Lees verder op pagina 33.

Federica Bono (Federica.bono@kuleuven.be) is verbonden aan de KU Leuven en is redacteur bij AGORA.